

1 Тачка, права и раван

- 1.1 Одредити једначину праве p која садржи тачку $P(1, 2)$ и има нормалан вектор $\vec{n}_p = (1, -2)$.
- 1.2 Одредити једначину праве p која садржи тачку $P(2, 3)$ и има вектор правца $\vec{v}_p = (2, 1)$.
- 1.3 Одредити једначину праве p која садржи тачке $A(1, 2)$ и $B(5, 4)$. Записати једначину у имплицитном, параметарском и канонском облику.
- 1.4 Одредити углове које права $3x - 2y + 4 = 0$ заклапа са координатним осама.
- 1.5 Одредити једначину нормале праве $2x + 3y - 4 = 0$ која садржи пресек правих $x + y + 1 = 0$ и $x - y = 0$.
- 1.6 Одредити симетралу угла између правих $y = x - 2$ и $y = 3$.
- 1.7 Одредити растојање тачке $A(3, 6)$ од праве $p : x + 2y - 1 = 0$.
- 1.8 Одредити једначину праве чији је коефицијент правца једнак -2 и која се налази на растојању 2 од координатног почетка.
- 1.9 (332) Одредити трансформацију равни која представља композицију симетрије у односу на праву $l : x + 3y - 5 = 0$ и хомотетије са центром $S(2, 1)$ и коефицијентом 3 .
- 1.10 (240) Одредити једначину нормале из тачке $A(2, 3, -1)$ на раван $\alpha : 2x + y - 4z + 5 = 0$.
- 1.11 (243) Одредити једначину равни која садржи тачку $M(-1, 0, 3)$ и нормална је на праву $q : \frac{x+1}{2} = \frac{y-3}{4} = \frac{z-1}{-1}$.
- 1.12 (244) Одредити једначину равни која: 1) је паралелна равни Oxz и садржи тачку $P(2, 3, 5)$; 2) садржи z -осу и тачку $M(-3, 1, 2)$; 3) паралелна је x -оси и садржи тачке $A(4, 0, -2)$ и $B(5, 1, 7)$.
- 1.13 (247) Одредити тачку која је симетрична тачки $P(3, -2, -4)$ у односу на раван $\alpha : 6x + 2y - 3z - 75 = 0$ као и пројекцију тачке P на раван α .
- 1.14 (249) Одредити тачку која је симетрична тачки $P(-1, -2, 1)$ у односу на праву $l : \frac{x}{-2} = \frac{y-3}{4} = \frac{z-4}{1}$ као и пројекцију тачке P на праву l .
- 1.15 (340) Одредити трансформацију простора која сваку тачку $M(x, y, z)$ пресликава у њој симетричну тачку у односу на тачку $S(-1, 1, 3)$.
- 1.16 (255) Одредити једначину равни која садржи праву $l : \frac{x-1}{2} = \frac{y+2}{1} = \frac{z-3}{3}$ и нормална је на раван $\alpha : 2x - 4y + z + 5 = 0$.
- 1.17 У ком су међусобном положају праве:
- а) $p : x = -1 + 2t, y = 3 - t, z = -5 + 3t, t \in \mathbb{R}$ и $q : x = 2 + s, y = -3 + 4s, z = 3 - 2s, s \in \mathbb{R}$.
- б) $p : \frac{x-4}{1} = \frac{y+3}{2} = \frac{z-12}{-1}$ и $q : \frac{x-3}{-7} = \frac{y-1}{-2} = \frac{z-1}{3}$.
- в) $p : x + 5y + z = 0, x - z + 4 = 0$ и $q : \frac{x+3}{5} = \frac{y}{-2} = \frac{z-1}{5}$.
- 1.18 (254) Одредити параметар λ тако да се праве $p : \frac{x-2}{3} = \frac{y+4}{5} = \frac{z-1}{-2}$ и $q : \frac{x-\lambda}{2} = \frac{y-3}{1} = \frac{z+5}{0}$ секу. Које су координате пресечне тачке?
- 1.19 (257) Одредити заједничку нормалу и растојање између мимоилазних правих $p : \frac{x-4}{1} = \frac{y+3}{2} = \frac{z-12}{-1}$ и $q : \frac{x-3}{-7} = \frac{y-1}{2} = \frac{z-1}{3}$.
- 1.20 (259) Одредити раван α која са равни $x - 4y - 8z + 12 = 0$ гради угао од $\frac{\pi}{4}$ и садржи праву $x + 5y + z = 0, x - z + 4 = 0$.
- 1.21 (262) Кроз тачку $T(-3, 1, 2)$ одредити праву l која је паралелна равни $\alpha : 4x - y + 2z - 5 = 0$ и која сече праву $p : \frac{x+3}{0} = \frac{y-2}{2} = \frac{z+1}{-1}$.
- 1.22 Израцунати површину троугла ABC ако његова темена имају координате $A(1, 2, 3), B(4, 7, -2), C(-3, 7, 8)$.
- 1.23 Израцунати површину троугла ABC ако његова темена имају координате $A(1, 2), B(4, 7), C(-3, 7)$.

2 Криве другог реда

2.1 (187) У тачкама M_1 и M_2 елипсе повучене су тангенте које се секу у тачки P . Доказати да тачка P припада дијаметру који полови тетиву M_1M_2 .

2.2 (200) Доказати да је површина троугла чије су странице асимптоте хиперболе и тангента на хиперболу константна.

2.3 (214) Одредити једначину криве другог реда која садржи тачке $A(-2, -1)$ и $B(0, -2)$ и којој су праве $x + y + 1 = 0$ и $x - y + 1 = 0$ осе симетрије.

2.4 (216) Одредити једначину праве која садржи тачку $A(3, 4)$ и додирује криву $2x^2 - 4xy + y^2 - 2x + 6y - 3 = 0$.

2.5 (223) Одредити једначину параболе која садржи тачку $A(2, 1)$ ако су дате њена директриса $x - 2y - 5 = 0$ и оса симетрије $2x + y - 1 = 0$.

2.6 (231) Одредити једначину криве другог реда чија једна директриса има једначину $l : x + y - 1 = 0$, а жиже су јој тачке $F_1(1, 1)$ и $F_2(-2, -2)$.

2.7 (235-6) Свести једначину криве на канонски облик изометријском трансформацијом, написати формуле трансформације и одредити основне елементе криве 1) $2x^2 + 3xy - 2y^2 + 4x + 3y - 7 = 0$; 2) $x^2 + y^2 - xy - 3x - 1 = 0$; 3) $4x^2 + 9y^2 - 2x + 2y - 12xy - 19 = 0$.

3 Површи

3.1 (275) Одредити једначине равни које садрже праву $\frac{x-13}{-1} = \frac{y+1}{1} = \frac{z}{4}$ и додирују сферу $x^2 + y^2 + z^2 - 2x - 4y - 6z - 67 = 0$. Одредити затим једначине симетралних равни диједара између ове две равни назначивши ону која сече дату сферу.

3.2 Круг k који настаје ротацијом тачке $A(1, 2, 3)$ око праве $p : \frac{x-1}{1} = \frac{y-2}{1} = \frac{z-3}{1}$ написати као 1) Пресек равни и сфере којој центар припада равни; 2) пресек равни и цилиндра; 3) пресек две сфере полупречника 2.

3.3 (287) Одредити једначину сфере која додирује раван $\alpha : 2x + 2y + z - 7 = 0$ и садржи круг $k : x^2 + y^2 + z^2 - 3x + 6y + 2z - 5 = 0, x - 2y - 2z + 1 = 0$.

3.4 (281) Одредити једначину коноидне површи ако је њена оса $o : y = 0, z = -a$, директриса $d : x = 0, z = a$, а директорна раван $\alpha : x + y + z = 0$.

3.5 (282) Одредити једначину површи која представља унију правих које секу параболу $y^2 = 2x, z = 0$ и $z^2 = -2x, y = 0$ и паралелне су равни $y - z = 0$.

3.6 (291) Одредити једначину цилиндра чија је генератриса права паралелна правој $p : \frac{x-1}{2} = \frac{y}{3} = \frac{z+2}{4}$ а директриса параболу $x^2 = 2y, z = 0$.

3.7 (293) Одредити једначину цилиндра описаног око сфере $x^2 + y^2 + z^2 = 1$, чије су генератрисе паралелне вектору $(1, 1, -2)$.

3.8 Одредити једначину конуса чије је врх тачка $V(0, 1, 1)$, а директриса елипса $x^2 + 3y^2 = 4, z = 0$.

3.9 (298) Одредити једначину конуса чије је теме тачка $M(1, 4, 5)$ и који додирује сферу $\sigma : (x - 1)^2 + (y - 2)^2 + (z - 1)^2 = 4$. Ако је извор светлости у тачки M одредити која је крива контура сенке сфере σ на раван Oxz .

3.10 (307) Одредити једначину кружног конуса коме је права $o : x - y = 0, 4x - z = 0$ оса и коме је раван $\alpha : x + y + z = 0$ тангентна раван.

3.11 (343) Одредити трансформацију простора која представља композицију хомотетије са центром у тачки $A(1, 0, 2)$ и коефицијентом 2, равнанске рефлексije у односу на раван $\alpha : x + 2y - z + 3 = 0$ и хомотетије са центром у тачки $B(2, -3, -4)$ и коефицијентом $\frac{1}{2}$. Одредити слику површи $x^2 + y^2 + 2y + z^2 - 2z = -1$ при овој трансформацији.

3.12 (309) Свести једначину површи на канонски облик изометријском трансформацијом и написати формуле трансформације 1) $3x^2 + 3y^2 - 2xy - 8x + 8y - z + 10 = 0$; 2) $12x^2 + 6y^2 + 9z^2 - 12xz - 12yz - 4 = 0$.

3.13 Одредити растојање између два места на Земљи (полупречника R) која су дата са $A : 45^\circ$ северне ширине, 20° источне дужине и $B : 30^\circ$ јужне ширине, 25° западне дужине.